

Viemärietiketti haltuun

Maija Palomäki | HSY:n viestintä- ja neuvontayksikkö | 13.3.2019

Viemäri ei ole roskis

Hygieniatuotteet

Muut pönttöön kuulumattomat roskat

Rasvat, ruoantähteet

Viemäriin kuulumattomat roskat,
rasvat ja ruoantähteet **aiheuttavat**
monenlaista haittaa

Kiinteistöissä

Akuutti putkitukos

- Jätevesi nousee lattiakaivosta, pesualtaasta ja pöntöstä lattialle
- Ikävä ja kallis puhdistus

Putkitukoksen tunnusmerkkejä

- Lattiakaivon ja wc-pytyn vedenpinnan nousu
- Viemärin epämiellyttävä haju
- Pulputtava ääni putkistossa

Viemäriverkostossa

Tukkeutuminen

- Putkiston mutkat otollisia paikkoja tukkeutumien muodostumiselle
- Aikaa myöten tukkeumasta aiheutuu jäteveden ylivuoto joko verkostossa tai pumppaamolla

Jätevedenpuhdistamoilla kiinteä jäte (ns. välpe) poistetaan

Välpejätteen monivaiheinen käsittely:

- pestään, kuivataan, siirretään, puristetaan, kuormataan ja kuljetetaan Vantaan Energian jätevoimalaan

Ei rasvaa viemäriin

Kiinteistön putket rasvassa

Rasvatukos kerrostalossa

A stainless steel kitchen sink is shown on a wooden countertop. A hand is visible near the faucet. A large red 'X' is superimposed over the sink. Text is overlaid on the image, warning against pouring oil down the drain.

Öljyiseen viemäriputkeen tarttuu roskaa ja putki tukkeutuu vähitellen.

Lajittele rasvat oikein

- ü Paistinpanulle jäävä rasva
à pyyhi paperilla ja laita biojätteeseen
- ü Pieni määrä öljyä –
à imeytä biojätteeseen (jos et keksi muuta käyttöä)
- ü Suuret määrät öljyä
à suljetussa purkissa sekajätteeseen
- ü Jähmetä kovat rasvat (esim. kinkunpaisto)
à biojätteeseen

Kemikalisoitunut elämäntapamme näkyvä jätevesissä

A person is cleaning a white toilet in a bathroom with blue tiled walls. The toilet seat is down, and the person is using a white toilet brush to clean the bowl. A roll of white toilet paper is mounted on the wall to the left. A small blue bucket is on the floor next to the toilet. The person's hands are visible, one holding the toilet seat and the other holding the brush. The text "Tiedän sinusta kaiken." is overlaid at the bottom of the image.

Tiedän sinusta kaiken.

Kotitalouksien haitalliset aineet jätevedessä

- Osa haitallisista aineista ei hajoa jätevesipuhdistamoiden biologisissa prosesseissa
- Kulkeutuminen
 - Ø Itämereen
 - Ø ravintoketjuun

Haitalliset aineet jätevedessä – mistä ne tulevat?

- Ø Tekstiilien, huonekalujen ja elektroniikan suojaus (kosteussuojaus, palonesto)
- Ø Peseytymisen (kosmetiikka)
- Ø Wc-pönttö (syödyt lääkkeet ja ruoka)
- Ø Pyykin ja astioiden pesu
- Ø Siivous
- Ø Muovit, kumit
- Ø Remontointi (maalit, liuottimet, öljyt)

VIEMÄRIEN OVELIMMAT KONNAT PIILEKSIVÄT TUIKI TAVALLISISSA TUOTTEISSA

Viemärien ovelimmat konnat ovat ympäristölle vaarallisia aineita ja kemikaaleja, jotka piileksivät kotiemme arkisissa tuotteissa. Esimerkiksi vaatteissa ja tekstiileissä on haitallisia aineita, jotka päätyvät pesussa jätevesiin ja sitä kautta myös vesistöihin.

Materiaalien ja tavaroiden haitalliset aineet voivat vapautua ajan kuluessa huoneilmaan ja pölyn mukana myös jätevesiin ja ympäristöön.

Valitse tarkasti, millaisia tuotteita hankit!

PERFLUORATUT YHDISTEET

Kodin kemikaalien käyttö

1. ARVIOI KÄYTÖN TARPEELLISUUS

Desinfioidut puhdistusaineet

Kosmetiikka

- Hiusten- ja ihonhoitotuotteet, hajusteet, hiusvärit, kuorinta-aineet

Huuhteluaineet

Vaatteiden ja kenkien kosteussuojaus

Ilman-, wc-raikastimet

Kodin kemikaalien käyttö

2. MINIMOI KÄYTTÖ

Pesuaineiden oikea annostelu

- Pehmeä talousvesi: pienin annoskoko pesuainetta

Täydet koneelliset pyykkiä/astioita

3. MINIMOI HAITALLISUUS

Ympäristömerkityt tuotteet (esim. Joutsenmerkki)

Nyrkkisääntö:

- Mitä lyhempi tuoteseloste, sen parempi

Vaihtoehtoiset tuotteet

- ”Keittiökosmetiikka”
esim. hunaja ja sokeri kuorinta-aineena

Haitallisen aineen lähde	Haitallinen aine	Ympäristövaikutuksia
Kosmetiikka esim. deodorantit, hammastahnat, ihovoiteet, käsisäippuat	Triklosaani (TRICLOSAN)	Kertyy eliöihin. Epäillään muodostavan antibioottiresistenssiä. Potentiaalinen hormonihäiritsijä.
Muovit, kumit, kosmetiikka	Ftalaatit	Mm. eläinten sukupuolielinten epämuodostumat, hedelmällisyyden lasku.
Tekstiilit	Nonyylifenoli ja -etoksilaatit	Erittäin myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
Huonekalut, elektroniikka (huonepöly)	Palonestoaineet = bromatut difenyylieetterit	Osa hyvin myrkyllisiä vesiorganismeille.
Suoja-aineet: tekstiilit, kengät, sohvot Paistinpannujen pinnoite	Pfas = perfluoratut alkyyliyhdisteet	Kertyy eliöihin ja rikastuu ravintoketjussa. Saattavat aiheuttaa mm. oppimis- ja käyttäytymishäiriöitä sekä häiritä lisääntymistä.
Kipugeeli	Diklofenaakki	Häiritsee vesieliöiden kasvua.

01 03 19 JUURI SINÄ

ITÄMEREN PUOLESTA

Vie vanhat lääkkeet apteekkiin.
Ne eivät kuulu viemäriin tai
roskikseen.

VIE APTEEKKIIN: KÄYTETYT LÄÄKELAASTARIT, TUUBIT, JOISSA ON VIELÄ LÄÄKETTÄ,
KIINTEÄT JA NESTEMÄISET LÄÄKKEET, TABLETIT JA KAPSELIT

ITÄMERI
Jäljellä: 1 kpl
Laajuus: 392 000 neliökilometriä
Voimassa: Toivottavasti ikuisesti

www.laakkeetonitameri.fi
#lääkkeetonitameri

Lääkkeetön
Itämeri

Vaarallisen jätteen keräyspisteeseen

- **Maalit, liimat, lakat**
- **Liutainaineet (asetoni, tärpätti, tinneri)**
- **Öljyt, rasvat**
- **Hapot esim. akkuhappo**
- **Emäkset (esim. emäksiset pesuaineet)**
- **Kasvinsuojelu- ja torjunta-aineet**

Maalausvälineiden pesuvedet eivät kuulu viemäriin

PUHDISTA TYÖVÄLINEET HETI KÄYTÖN JÄLKEEN

- Älä pese maalia pois työvälineistä hanan alla
- Maalausvälineiden pesuvesiä ei saa kaataa viemäriin
- Jos maalausurakkasi jatkuu vielä seuraavana päivänä, laita maalausvälineet tiiviisti suljettuun muovipussiin. Näin välttyt turhalta pesemiseltä

**Tilaa
ympäristö-
kasvatusta**

Lue lisää:

- Ø hsy.fi/siistiviemari
- Ø hsy.fi/jäteopas
- Ø pytty.fi
- Ø laakkeetonitameri.fi

Tilaa ympäristökasvatusta

Tuemme oppilaitosten ja päivähoidon ympäristökasvatusta Helsingissä, Espoossa, Vantaalla, Kauniaisissa ja Kirkkonummella. Maksuttoman ympäristökasvatuksen aiheita ovat kierrätys, jätteen synnyn ehkäisy, ympäristövastuullinen kulutus, juomavesi ja jätevedet.

Neuvoja vieraillee oppitunnilla, työsalissa, teemapäivässä tai vanhempainillassa. Oppaan johdolla oppilaitosryhmät 5.-luokkalaisista ylöspäin pääsevät arkipäivinä tutustumaan Ämmässuon jätteenkäsittelykeskukseen. Koulutusta on saatavilla myös päiväkodin ja oppilaitoksen henkilökunnalle.

Tilaa ympäristökasvatusta päivähoitoon, kouluun tai oppilaitokseen:

Tarjoamamme ympäristökasvatuksen toteuttaa Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy / Ympäristökoulutus puh. 0400 348 100, [koulutus\(at\)kierratyskeskus.fi](mailto:koulutus@kierratyskeskus.fi).

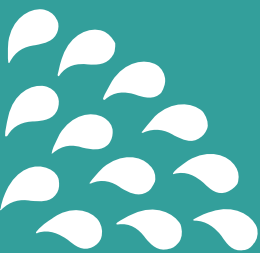
Sovi yhdessä kouluttajan kanssa esityksen sisällöstä ja muodosta. Tilaukset tulee tehdä viimeistään kaksi viikkoa ennen tapahtumaa.

Esimerkkejä oppitunneista

- + Juokseva hanavesi -pihaseikkailu 1.-2. -luokkalaisille
- + Tutkitaan elämää vedessä 1.-3. -luokkalaisille
- + Kiertävä vesi 3.-4. -luokkalaisille
- + Tutkitaan lähivettä 3.-4. -luokkalaisille
- + Jäteveden matka - pöntöstä puhtaaksi 4.-6.-luokkalaisille

Puhtaasti parempaa arkea | En rent bättre vardag | Purely better, every day

Kiitos!

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Helsinki Region Environmental Services Authority

Pytty –kampanjan mainokset

- Viemäri ei pidä salaisuuksia, <https://youtu.be/pVtn7CfOo84>
- Pieni mutta vaarallinen, <https://youtu.be/cjQJfSDKV1c>
- Älä huuhto lääkejätteitä viemäriin, https://youtu.be/E5S_ULlpgkQ
- Ei kai antibakteerista pesuainetta?, <https://youtu.be/9YEkrSk3w0Q>
- Radiomainos: <https://youtu.be/RK28wo3knkU>